

Kolmapäev, 13. juuni 2012

SOOVITUSED

EUROOPA PARLAMENT

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 67. istungjärk

P7_TA(2012)0240

Euroopa Parlamendi 13. juuni 2012. aasta soovitus nõukogule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 67. istungjärgu kohta (2012/2036(INI))

(2013/C 332 E/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikleid 21 ja 34,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu soovitus nõukogule, mille esitas fraktsiooni ALDE nimel Alexander Lambsdorff Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 67. istungjärgu kohta (B7-0132/2012),

- võttes arvesse oma 8. juuni 2011. aasta soovitust nõukogule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 66. istungjärgu kohta ⁽¹⁾ ning oma 11. mai 2011. aasta resolutsiooni ELi kui ülemaailmse osaleja ja tema rolli kohta mitmepoolsetes organisatsioonides ⁽²⁾,

- võttes arvesse nõukogu poolt 10. juunil 2011. aastal vastu võetud ELi prioriteete Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 66. istungjärguks ⁽³⁾,

- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 66. istungjärku, eriti selle organi resolutsioone „ÜRO ülemaailmses juhtimises” ⁽⁴⁾, „Avaliku halduse tõhususe, vastutuse, tulemuslikkuse ja läbipaistvuse edendamine kõrgeimate kontrolliasutuste tugevdamise teel” ⁽⁵⁾, „Olukord Süüria Araabia Vabariigis” ⁽⁶⁾, „Rahva aktiivne osalus ja areng” ⁽⁷⁾, „Globaalsete partnerluste poole” ⁽⁸⁾, „Lõuna-Lõuna koostöö” ⁽⁹⁾, „ÜRO roll arengu edendamisel globaliseerumise ja vastastikuse sõltuvuse raames” ⁽¹⁰⁾, „ÜRO rolli tugevdamine korrapäraste ja õiguspäraste valimiste tõhustamisel ning demokraatiseerimise edendamisel” ⁽¹¹⁾, „Aruanne desarmeerimiskonverentsi kohta” ⁽¹²⁾, „Demokraatliku ja võrdse rahvusvahelise korra edendamine” ⁽¹³⁾ ning „Kõikide inimõiguste ja põhivabaduste universaalne, jagamatu, omavahel seotud, üksteisest sõltuv ja vastastikku tugevdav olemus” ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0255.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0229.

⁽³⁾ Euroopa Liidu Nõukogu 11298/2011.

⁽⁴⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/256.

⁽⁵⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/209.

⁽⁶⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/253.

⁽⁷⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/224.

⁽⁸⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/223.

⁽⁹⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/219.

⁽¹⁰⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/210.

⁽¹¹⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/163.

⁽¹²⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/59.

⁽¹³⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/159.

⁽¹⁴⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/151.

Kolmapäev, 13. juuni 2012

- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 19. detsembri 2011. aasta resolutsiooni, mis käsitleb võitlust sallimatuse, negatiivsete stereotüüpide loomise, häbimärgistamise, diskrimineerimise, vägivaldiga ohutamise ning usutunnistusel või veendumustel põhineva isikuvastase vägivaldiga vastu ⁽¹⁾,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 3. mai 2011. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu osalemise kohta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni töös ⁽²⁾,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 31. märtsi 2010. aasta resolutsiooni Agenda 21 rakendamise, Agenda 21 edasise rakendamise kava ja ülemaailmse säästva arengu tippkohtumise tulemuste kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse ÜRO 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles sätestatakse aastatuhande arengueesmärgid kui rahvusvahelise üldsuse poolt vaesuse kaotamiseks ühiselt kehtestatud eesmärgid,
- võttes arvesse komisjoni 10. septembri 2003. aasta teatist „Euroopa Liit ja Ühinenud Rahvaste Organisatsioon: mitmepoolsuse valik” (COM(2003)0526),
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu eesistuja märkusi pärast kohtumist Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri 16. aprillil 2012. aastal,
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2012. aasta resolutsiooni ÜRO inimõiguste nõukogu 19. istungjärku käsitleva Euroopa Parlamendi seisukoha kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 17. novembri 2011. aasta resolutsiooni ELi toetuse kohta Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule probleemide lahendamiseks ja raskuste ületamiseks ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2011. aasta resolutsiooni demokratiseerimist toetava ELi välispoliitika kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 15. detsembri 2010. aasta resolutsiooni ELi ja Aafrika strateegilise partnerluse tuleviku kohta pärast ELi ja Aafrika kolmandat tippkohtumist ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1325 (2000) kümenda aastapäeva kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 23. novembri 2010. aasta resolutsiooni tsiviil-sõjaväelise koostöö ja tsiviil-sõjaväeliste võimete arendamise kohta ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2005. aasta resolutsiooni Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni reformi kohta ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 66. istungjärgul osalenud väliskomisjoni ja inimõiguste allkomisjoni ühisdelegatsiooni raportit (28.–29. november 2011),

⁽¹⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/66/167.

⁽²⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/65/276.

⁽³⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/64/236.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0058.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0507.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0334.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0482.

⁽⁸⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 56.

⁽⁹⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 7.

⁽¹⁰⁾ ELT C 124 E, 25.5.2006, lk 549.

Kolmapäev, 13. juuni 2012

- võttes arvesse kodukorra artikli 121 lõiget 3 ja artiklit 97,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning arengukomisjoni arvamust (A7-0186/2012),
 - A. arvestades, et ühiste rahvusvaheliste väärtuste ja normide eesmärk on tagada maailmas rahu, inimõiguste kaitse, julgeolek ja jõukus ning jagada globaliseerumise hüvesid kõikide vahel võrdsemal alusel;
 - B. arvestades, et ÜRO asub ülemaailmse juhtimise keskmes, samas kui ta viib ellu omaenda reforme, et suurendada oma läbipaistvust, tulemuslikkust ja tõhusust;
 - C. arvestades, et kasvab vajadus ühiste eeskirjade ja otsustamismehhanismide järele, et ühiselt käsitleda esilekerkivaid ülemaailmseid probleeme ja ülemaailmse majanduskriisi negatiivset mõju;
 - D. arvestades, et EL peab tugevdama oma sidusust, et jääda oluliseks jõuks aina rohkemate jõukeskustega maailmas, mis vajab ülemaailmset kooskõlastatud tegevust; arvestades, et ELi liikmesriigid on aluslepingutega kohustatud kooskõlastama oma tegevust rahvusvahelistes organisatsioonides ja rahvusvahelistel konverentsidel;
 - E. arvestades, et EL on pühendunud tulemuslikule mitmepoolsusele, mille keskmes on tugev ÜRO, sest see on väga oluline ülemaailmsete probleemidega tegelemiseks;
 - F. arvestades, et EL ja selle liikmesriigid on ÜRO süsteemi suurimad rahalised toetajad; arvestades, et EL-27 liikmesriigid rahastavad 39 % ÜRO korralisest eelarvest ja rohkem kui 40 % ÜRO rahuvalveoperatsioonidest;
 - G. arvestades, et ELi ja ÜRO kindel ja stabiilne partnerlus on põhjapaneva tähtsusega ÜRO töö jaoks kõigi kolme samba – rahu ja julgeolek, inimõigused ning areng – raames ja on ühtlasi otsustav ELi kui ülemaailmse jõu rolli seisukohast;
 - H. arvestades, et EL ja ÜRO on loomulikud partnerid rahu tagamisel ja riikide ülesehitamisel ning üheskoos loovad nad raamistiku kollektiivseteks rahu tagamise ja riikide ülesehitamise jõupingutusteks;
 - I. arvestades, et inimõigused ja demokraatia on ELi põhiväärtused ning Euroopa välistegevuse, kaasa arvatud väliskaubanduse põhimõtted ja eesmärgid; arvestades, et inimõiguste universaalsuse ja jagamatuse austamine ja edendamine ning kaitsmine on Euroopa ühtsuse ja terviklikkuse nurgakivid;
 - J. arvestades, et õiglus ja õigusriik on kestva rahu alused, mis tagavad inimõiguste ja põhivabaduste kaitse; arvestades, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuut annab otsustava panuse inimõiguste säilitamisse, rahvusvahelisse õigusesse ja võitlusesse karistamatuse vastu;
 - K. arvestades, et kõik riigid ja kõik kodanikud ning rahvusvaheline üldsus ise saavad kasu jätkuvast toetusest demokraatlikele protsessidele; arvestades, et nad seisavad silmitsi demokraatia ülesehitamise, taastamise ja säilitamise probleemidega;
1. esitab nõukogule järgmised soovitused:

Euroopa Liit ÜROs

- a) võimalikult suurel määral kooskõlastada ja esitada ühtsustatud seisukohad ja tugevdada ELi kui ülemaailmse jõu sidusust ja nähtavust ÜROs; vastata ÜRO liikmesriikide ootustele seoses ELi suutlikkusega õigeaegselt tegutseda ja anda tulemusi; rakendada ühise välis- ja julgeolekupoliitika seisukohtade puhul ÜRO tasandil laiaulatuslikku ja paindlikku lähenemisi, et võimaldada ELil tegutseda ühise välis- ja julgeolekupoliitika küsimustes kiirelt ja põhjalikult;

Kolmapäev, 13. juuni 2012

- b) tõhustada oma panust ÜRO töösse, jõudes ühise tõlgenduseni ÜRO Peaassamblee resolutsiooni kohta, mis käsitleb ELi ÜRO Peaassamblee töös osalemise korda ning töötades koos partneritega selle täieliku rakendamise nimel; esitada parlamendile aruanne selle rakendamise kohta praktikas;
- c) töötada koos ELi liikmesriikidega ja ÜRO juures asuva ELi delegatsiooniga, et parandada kooskõlastamist, läbipaistvust ja teabevahetust ÜRO Julgeolekunõukogus ning ELi seisukohtade ja huvide kaitsmist ÜRO Julgeolekunõukogus sellesse organisasse kuuluvate ELi liikmesriikide poolt või Julgeolekunõukogu eesistuja kutsutud ELi esindaja poolt; tugevdada ELi mõju ÜRO Julgeolekunõukogu otsustele ja tõsta ELi profiili ÜROs kriitilise tähtsusega ÜRO Julgeolekunõukogu küsimustes;
- d) tagada ELi tugev esindatus kõigis ÜRO institutsioonides ja eriagentuurides;
- e) töötada välja ÜRO liikmesust käsitlev pikaajaline strateegia ja arendada tugevamat avalikku diplomaatiat ÜRO küsimustes;

EL ja ülemaailmne juhtimine

- f) edendada ELi esmajärguliseks strateegiliseks kaalutluseks olevat tulemuslikku mitmepoolsust, tõhustades ÜRO esindatust, läbipaistvust, usaldusväärsust, tõhusust ja tulemuslikkust, eesmärgiga parandada selle kohapealseid tulemusi; tuletada meelde vajadust saavutada uus institutsiooniline tasakaal tõusva tähtsusega G20, ÜRO ja selle agentuuride ning rahvusvaheliste finantseerimisasutuste vahel; edendada sellega seoses ülemaailmset juhtimist ning otsida lahendusi G-ühenduste ja ÜRO süsteemi vahelise kooskõlastamise edasiseks parandamiseks, kuivõrd kõnealused rühmad võiksid kasulikult hõlmata majandusliku mõõtme, tingimusel et ÜRO säilitab oma keskse rolli ning jääb ülemaailmse tegevuse õiguspäraseks organiks;
- g) suhelda aktiivsemalt strateegiliste ja teiste kahepoolsete ning mitmepoolsete partneritega, eelkõige USAga, et edendada tulemuslikke lahendusi probleemidele, mis mõjutavad nii ELi kodanikke kui ka kogu maailma, sealhulgas kõige vaesemaid ja kõige haavatavamaid;
- h) aktiivselt toetada ÜRO Julgeolekunõukogu põhjalikku ja üksmeelset reformimist, et tugevdada selle õiguspärasust, piirkondlikku esindatust, usaldusväärsust ja tõhusust; meenutada, et ELi liikmekoht laiendatud ÜRO Julgeolekunõukogus on jätkuvalt Euroopa Liidu keskne, pikaajaline eesmärk; paluda liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil töötada välja liikmesriikide ühine seisukoht nimetatud eesmärgil; kõnealuse eesmärgi saavutamiseks tulevikus kooskõlastada Euroopa Liidu Nõukogus eelnevalt seisukohti, mis puudutavad uute liikmete vastuvõtmist ÜRO Julgeolekunõukogusse ning ÜRO Julgeolekunõukogu otsustusprotsesside reformi;
- i) osaleda ÜRO Peaassamblees alustatud kaalutlemisel ÜRO rolli üle ülemaailmses juhtimises eesmärgiga parandada läbipaistvust ja koostööd; edendada tihedamat koostööd ELi ja ÜRO Peaassamblee vahel;
- j) aidata muuta ÜRO Peaassamblee taas aktiivsemaks ning suurendada selle tõhusust, toetades muu hulgas ajutise tööühema tööd, lihtsustades põhjalikumaid ja tulemustele orienteeritud temaatilisi arutelusid teemakohaste, oluliste küsimuste üle ja ÜRO Peaassamblee tihedama suhtluse abil teiste sidusrühmadega, kaasa arvatud kodanikuühiskond ning muud rahvusvahelised ja piirkondlikud organisatsioonid ja foorumid; rõhutada vajadust ÜRO Peaassamblee ja selle peamiste komiteede päevakordade edasise ühtlustamise järele; rõhutada, et ÜRO Peaassamblee saab aktiivsemaks muutuda vaid siis, kui ta võtab asjakohaseid ja sobivaid meetmeid rahvusvahelisele kogukonnale üldist huvi pakkuvates küsimustes;
- k) kinnitada veel kord kohustust tagada ÜRO rahaliste vahendite piisavus ning tõhus ja tulemuslik haldamine vastavalt eelarvedistsipliini ja ühtsuse põhimõtetele ning kooskõlas kõrgeimate rahvusvaheliste nõuetega;

Kolmapäev, 13. juuni 2012

Rahu ja julgeolek

Rahuvalve ja rahu kindlustamine

- l) tugevdada tegevuspartnerlust ja edendada rahu kindlustamiseks tehtavate kollektiivsete jõupingutuste strateegilist kooskõlastatust ja tõhusust, muu hulgas rahuvalveoperatsioonide erikomitee tööga;
- m) edendada koostööd ja luua partnerlusi konfliktiennetuse, tsiviil- ja sõjaliste kriiside ohjamise ning konfliktide lahendamise valdkonnas ÜRO, OSCE, Aafrika Liidu, Araabia Liiga ja teiste rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega ning samuti kodanikuühiskonnaga; parandada piirkondlike organisatsioonide rahu kindlustamise suutlikkust, muu hulgas ettepanekutes esitatud ELi-ÜRO-Aafrika Liidu ja ELi-ÜRO-Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse kolmepoolsete partnerluste abil;
- n) edendada koostööd erinevate osalejate vahel rahu kindlustamise struktuuris, eelkõige ÜRO sekretariaadi, ÜRO Julgeolekunõukogu, ÜRO Peaassamblee ja rahu kindlustamise missioonides osalevate ÜRO liikmesriikide vahel; teha jõupingutusi tagamaks, et ELi liikmesriigid aitavad ÜRO rahumissioonidele kaasa erisuutlikkusega, nagu transport ja logistika ning väljaõpe; kaaluda võimalust alustada ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) raames sõjalist operatsiooni, kaasa arvatud võimaliku lahingugrupi lähetamine enne ÜRO rahumissiooni, kui ÜRO seda taotleb, pöörates samal ajal erilist tähelepanu rahuvalvemissioonide ning lahingugruppide kõikide liikmete kaitsele; toetada konfliktide ennetamise ja ohjamise ning vahendamise, rahuvalve ja rahu kindlustamise suutlikkuse arendamist riiklikul ja piirkondlikul tasandil; edendada teadmiste ja heade tavade vahetust partnerite vahel;
- o) osutada ÜRO tsiviilvõimete läbivaatamisel abi praktiliste viiside väljaselgitamiseks, et sobitada nõudlust pakkumisega kriitilistes tsiviilvõimete valdkondades; soodustada värbamist, kõrvaldada vastuolud tegevuses ja vältida kattuvust ÜJKP tsiviilvõimete rakendamisel ÜRO meetmete toetuseks; uurida võimalusi kriisile reageerimise meeskondade ühiseks lähetamiseks ÜRO operatsiooni raames juhtudel, kui on vaja kiiresti rakendatavat suutlikkust;
- p) tagada naiste osalus rahuprotsesside kõikidel etappidel ja kaasata neid süstemaatiliselt ennetavasse diplomaatiasse, varajasse hoiatamise ja julgeolekujärelevalvesse; keskenduda vajadusele süvalaiendada soolisi aspekte seoses konfliktiennetuse, rahuvalveoperatsioonide, humanitaarabi, konfliktijärgse ülesehitustööga ja DDRi ⁽¹⁾ algatustega vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile nr 1325 (2000) naiste, rahu ja julgeoleku kohta; teha aktiivselt tööd ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1325 rakendamiseks kõigis ÜRO liikmesriikides;
- q) teha koostööd ÜROga selliste aktuaalsete globaalsete ohtudega võitlemiseks nagu kliimamuutused, tuumarelva levik, organiseeritud kuritegevus ja terrorism ning pandeemiad;
- r) anda oma panus ÜRO 2012. aasta relvakaubanduslepingu alase konverentsi ja 2012. aasta väike- ja kergrelvade tegevuskava läbivaatamise konverentsi edukasse tulemusse ja järelmeetmetesse;

Kohustus kaitsta

- s) aidata riike nende rahvastiku kaitsmise kohustuse täitmisel; rõhutada vajadust õigeaegsete ja kohaste rahvusvaheliste meetmete järele genotsiidi, etnilise puhastuse, sõjakuritegude ning inimsusevastaste kuritegude ennetamiseks ja tõkestamiseks;
- t) saavutada jätkuvat poliitilist ja institutsioonilist edu kaitsmise kohustuse mõiste rakendamise osas ÜRO organites, eelkõige ÜRO Julgeolekunõukogus, ÜRO Peaassambleel ja ÜRO inimõiguste nõukogus, tehes järeldusi ja saades õppetunde nii Liibüas aset leidnud sekkumisest kui ka võimetusest tegutseda kiiresti Süüria juhtumi puhul; lihtsustada arutelu selle üle, kuidas ÜRO organid, eelkõige ÜRO Julgeolekunõukogu, saaksid seda kontseptsiooni kasutada, et tagada kriisi ajal ÜRO liikmesriikide vahel ulatuslikum koostöö; edendada piirkondlike organisatsioonide positiivset rolli kaitsmise kohustusele operatiivse lähenemisviisi väljatöötamisel ja kohaldamisel;

⁽¹⁾ Desarmeerimine, demobiliseerimine, tavaellu üleminek ja taasintegreerimine.

Kolmapäev, 13. juuni 2012

- u) töötada koos partneritega tagamaks, et see kontseptsioon keskendub ennetusele, kaitsele ja konfliktijärgsele ülesehitamisele, kooskõlas kaitsmise kohustuse jagamisega kolmeks osaks – kohustuseks ennetada, kaitsta ja üles ehitada; aidata riike sel eesmärgil suutlikkuse suurendamisel, muu hulgas tugevdades varajase hoiatamise süsteeme ja asjakohast ÜRO vahendustegevusealast suutlikkust; ergutada koostöös ÜRO liikmesriikidega looma keskuseid, et jälgida tekkivaid konfliktiolukordi ja arendada asjakohast suutlikkust ELi delegatsioonides;
- v) kindlalt taaskinnitada ELi kinnipidamist kaitsekohustusest ja algatada Euroopa Parlamendi, Euroopa välisteenistuse ja ELi liikmesriikide institutsioonidevahelise kaitsmise kohustuse väljatöötamine, mis tagaks neis valdkondades ELi tegevuse suurema järjepidevuse ÜRO foorumitel;

Vahendamine

- w) edendada vahendust kui kulutõhusat vahendit vaidluste rahulikult ennetamisel ja lahendamisel ning konfliktijärgses olukorras riikide konflikti tagasilangemise ennetamisel; töötada välja tõhusamad vahendamissuunised õigusriigi ja demokraatliku vastutuse valdkonnas;
- x) pidada selle vahendi rakendamist esmatähtsaks ja seda arendada ning arendada edasi vahendamissuutlikkust Euroopa välisteenistuses ELi vahendustegevuse ja dialoogi alase suutlikkuse tugevdamise kontseptsiooni põhjal;
- y) teha tihedat koostööd ÜRO ja teiste vahendamises osalejatega; püüda saavutada ÜRO poliitikaosakonnaga sünergiat vahendamistegevustes; edendada rahvusvaheliste, piirkondlike ja allpiirkondlike organisatsioonide partnerlusi ja koostööd ÜRO, üksteise ja kodanikuühiskonnaga, näiteks ELi ja ÜRO ühispartnerluse kaudu vahendamissuutlikkuses; parandada teabejagamist, koostööd ja kooskõlastamist, et tagada konkreetseesse vahendamisse kaasatud osalejate jõupingutuste sidusus ja täiendus;

Rahvusvaheline õigusemõistmine

- z) tugevdada rahvusvahelise kriminaalõiguse süsteemi; tõsta esile Rahvusvahelise Kriminaalkohtu rolli võitluses karistamatusega ja toetada Rahvusvahelist Kriminaalkohtut kui ainukest alalist õigusorganit, millel on pädevus mõista kohut üksikute sõjakuriteo, inimsusevastase kuriteo või genotsiidi toime pannud kurjategijate üle, kui riigikohtud seda teha ei suuda või ei taha;
- aa) tugevdada Rahvusvahelist Kriminaalkohtut, pakkudes poliitilist, diplomaatilist, rahalist ja logistilist abi; julgustada kõiki ÜRO liikmesriike Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga ühinema, ratifitseerides Rooma statuudi; edendada ÜRO ja selle ametite ja asutuste tugevat koostööd kohtuga;

Inimõigused

- ab) tugevdada rahvusvahelisi jõupingutusi, mille eesmärk on tagada, et kõiki ÜRO konventsioonides kokku lepitud inimõigusi peetakse universaalseks, jagamatuks, üksteisest sõltuvaks ja omavahel seotuks; aidata tugevdada riikide suutlikkust täita rahvusvahelisi inimõigustega seotud kohustusi; rõhutada sellega seoses vajadust tagada kõigile õigus usu- ja veendumuste vabadusele;
- ac) toetada aktiivselt Aafrika juhivat algatust ja naiste staatuse komisjoni soovitusi, töötades selle nimel, et 2012. aastal võetaks vastu ÜRO Peaassamblee resolutsioon naiste suguelundite moonutamise keelustamiseks kogu maailmas; paluda liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil ning komisjonil seada esikohale kõnealuse protsessi edukus;
- ad) edendada veelgi inimõiguste lisamist kõikidesse ÜRO töö tahkudesse, kinnitades veel kord, et inimõigused on lahutamatu seotud ÜRO muude rahu, julgeoleku ja arengu eesmärkidega;
- ae) osaleda proaktiivselt ÜRO inimõiguste nõukogu töös, toetades resolutsioone, tehes avaldusi ning osaledes interaktiivsetes dialoogides ja aruteludes, et tagada suurem tasakaal ÜRO inimõiguste nõukogu töös;

Kolmapäev, 13. juuni 2012

- af) tõhustada erikorra varajase hoiatamise suutlikkust, nähes ette mehhanismi, mis võimaldab neil automaatselt käivitada olukorra arutamise ÜRO inimõiguste nõukogus; tugevdada erikorra soovitude rakendamise järelmeetmeid;
- ag) üritada tugevdada üldise korrapärase läbivaatamise protsessi, lisades soovitud kahepoolsetesse ja mitmepoolsetesse dialoogidesse ÜRO liikmesriikidega ning rajades need dialoogid rahvusvahelistele normidele ja standarditele;
- ah) jätkata ÜRO Peaassamblees ja selle komiteedes jõupingutusi, mis on seotud üleskutsega kehtestada moratorium surmanuhtlusele, millele üha rohkemad riigid aina tugevamat toetust avaldavad, ning jõupingutusi, mis on seotud lapse õiguste, vaba meedia ja usulise sallivusega; toetada kõiki pingutusi piinamise kaotamise saavutamiseks; julgustada eelkõige ÜRO piinamisvastase konventsiooni vabatahtlikku protokollu vastuvõtmist;

Demokraatia toetamine

- ai) aidata tagada demokraatlikus protsessis kohalik vastutus ning demokraatiakultuuri ja õigusriigi areng; laiendada demokraatia toetamist valimisprotsessist kaugemale, et seda pikas plaanis säilitada ja suuta anda kodanikele käegakatsutavaid tulemusi; tagada parlamentide ja erakondade suuremas ulatuses kaasamine demokraatia toetavatesse programmidesse; rõhutada sõltumatute vabaihenduste tähtsust, mis saaksid tegutseda vabalt tugeva kodanikukultuuri väljaarendamiseks;
- aj) keskenduda sotsiaalsele ja majanduslikule kaasatusele, demokraatiale üleminekule ja poliitilistele/valimisprotsessidele, suutlikkuse suurendamisele, kodanikuühiskonna tugevdamisele, noorte osalusele parlamentaarses demokraatias ning sõnavabaduse, südametunnistusvabaduse, usuvabaduse ja naiste õiguste kaitsesele nii sotsiaalpraktika kui ka õigusaktide tasandil, mis hõlmab naiste osalemist avalikus elus ja poliitikas;
- ak) lõimida demokraatia toetamine paremini Euroopa välistegevusse; toetada demokraatlikku juhtimist oma erinevate rahaliste vahendite kaudu, kasutades võimaluse korral ELi delegatsioonide ressursse; töötada ÜRO ja muude partneritega üle maailma ja kohalikul tasandil, et tõhustada õigusriiki, edendada sõltumatut meediat ning ehitada üles ja tugevdada demokraatlikke institutsioone, mis suudavad tulemusi anda;
- al) tagada, et rahuvalvemissioonide mandaadid kajastavad vajadust toetada valimiste vaatlusmissioone ja võimaldada neile vajalikud vahendid, et tagada kohapeal olevate vaatlejate julgeolek;

Areng

- am) ühtlustada arenguga seotud ELi poliitikasuundi kõigil tasanditel, et vältida vastuolu ühelt poolt arengut soosiva poliitika ja teisalt partnerriikide arengut takistavate tegurite vahel kahe- ja mitmepoolsetes lepingutes ja foorumites; pöörata erilist tähelepanu inimõigustele ja arengut mõjutavatele teguritele vabakaubanduslepingutes ja WTO tasandi läbirääkimiste raames;
- an) jätkata tööd selle nimel, et arenguprotsessi keskmesse asetataks inimene; järgida ÜRO deklaratsiooni, mis käsitleb õigust arengule, keskendudes selle rakendamiseks vajalikule praktilisele tegevusele;
- ao) tagada, et kogu Euroopa abi, mida antakse ELi eelarve kaudu, ei vähendata ja see keskendub jätkuvalt vaesusele ja näljale; kaaluda kogu ELi abist 20 % eraldamist ÜRO määratletud põhilistele sotsiaalteenustele, pannes erilist rõhku tasuta ja üldiselt kättesaadavatele esmatasandi tervishoiuteenustele ja põhiharidusele, võttes arvesse ELi toetust algatusele „Haridus kõigile” ja ELi võetud kohustust etendada oma osa ülemaailmses tervishoius;
- ap) aidata kaasa poliitikavaldkondade arengusidususe tõhustamisele ja arenguabi tulemuslikkuse parandamisele, sest need on jätkuvalt aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks seotud peamised küsimused;

Kolmapäev, 13. juuni 2012

- aq) olla ÜROs juhtival kohal aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks tehtavates pingutustes ja neid kiirendada, keskendudes eelkõige neile eesmärkidele, mille suhtes on siiani kõige vähem edu saavutatud;
- ar) pühendudes jätkuvalt vaesuse kaotamisele koostöös rahvusvahelise üldsusega, töötada selle nimel, et koostada kaugeleulatuv 2015. aasta järgsete aastatuhande arengueesmärkide kava, võttes arvesse tehtud edusamme, aga ka olemasolevaid probleeme;
- as) võtta ÜRO säästva arengu konverentsi RIO+20 tulemuste järelmeetmeid ja töötada nende täieliku rakendamise nimel, muu hulgas edendades säästvat arengut kui ülemaailmse pikaajalise arengu juhtpõhimõtet;
- at) luua väljapaistvatest isikutest koosnev ÜRO töörihm;
- au) tegutseda aktiivselt Pusanis vastu võetud järelduste kohaselt;
- av) anda oluline panus toiduainetega spekulatsioonide vastasesse võitlusesse ja pakilise vaesuse- ja näljaprobleemi lahendamisse;
- aw) pidada vastavalt Istanbuli tegevusprogrammile ning 26. aprillil 2012. aastal Dohas toimunud ÜRO kaubandus- ja arengukonverentsi 13. istungjärgul vastu võetud järeldustele vähim arenenud riikide puhul esmatahtsaks toiduga kindlustatust, põllumajanduse tootmisvõimsust, infrastruktuuri, suutlikkuse suurendamist, kaasavat majanduskasvu, soodsaid turutingimusi ja uusi ettevõtteid, juurdepääsu tehnoloogiale ning inim- ja sotsiaalarengut;
- ax) taaskinnitada toiduga kindlustatuse Rooma deklaratsiooni põhimõtetest kinnipidamist; mõista hukka toidukaupadega spekulatsioonide tagajärjed;
- ay) ärgitada arenguriike võtma rahvusvaheliste rahastajate abiga pikaajalisi meetmeid tagamaks, et põud ei too vältimatult kaasa näljahäda; rakendada loodusõnnetusteks valmisoleku strateegiaid ja varajase hoiatamise süsteeme;
- az) toetada täiel määral ÜRO ja eriti selle humanitaarasjade koordineerimisbüroo (UNOCHA) keskset rolli;
- ba) kinnitada veel kord ELi pikaajalist kohustust toetada Aafrika Sarve elanike heaolu ning tegeleda struktuurse toiduga kindlustamatuse ja konfliktide põhjustega;

Kliimamuutused, ülemaailmne keskkonnakaitse ja jätkusuutlikkus

- bb) asuda juhtpositsioonile ülemaailmses kliimapolitikas ja kliimamuutuste alase rahvusvahelise koostöö valdkonnas; anda panus institutsioonilisse struktuuri, mis on kaasav, läbipaistev ja õiglane ning võimaldab asjaomastes juhtorganites esindada tasakaalustatult nii arenenud riike kui ka arenguriike; arendada edasi dialoogi teiste põhiosalejatega, nagu nn BRICS-riigid ja arenguriigid, arvestades, et kliimamuutustest on saanud rahvusvaheliste suhete peamisi elemente; arendada samas edasi Euroopa välis teenistuse suutlikkust luua ELi kliimadiplomaatia poliitika;
- bc) jätkata kodanike osalemise suurendamist keskkonnajuhtimises Rio põhimõtte nr 10 tõhusa ülemaailmse rakendamise kaudu; rakendada sellega seoses Århusi konventsiooni sätteid ülemaailmse konventsiooniga ka väljaspool ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni või avada Århusi konventsiooni ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni mittekuulujatele; edendada säästva arengu valdkonnas täiustatud juhtimist, muu hulgas tugevdades ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP); teha partneritega aktiivselt koostööd keskkonnaalaste õigusaktide paremaks jõustamiseks kogu maailmas;
- bd) kujundada Aafrika Liidule ja ELile ühiseisukoht, mis pooldab ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP) muutmist spetsialiseeritud ÜRO asutuseks, mille peakorter asuks Kenyas Nairobi; käsitleda selles uues institutsioonilises raamistikus säästva arengu rahastamise, tehnoloogiasirde ja suutlikkuse suurendamise küsimusi;

Kolmapäev, 13. juuni 2012

- b) toetada bioloogilise mitmekesisuse ja kliima kaitset arenguriikides kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni alusel seatud eesmärkidega; muuta Rio raamistiku üheks põhisambaks kliima ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse kõrval mered ja ookeanid;
- bf) toetada komisjoni aktiivset osalemist ÜRO Pagulaste Ülemkomissari algatatud kaitse esinevate lünkade ja reaktsioonide teemalises käimasolevas arutelus, mis on osa ülemkomissari 2010. aasta kaitseprobleemide alasest dialoogist, mille eesmärk on parandada kehtivat rahvusvahelise kaitse raamistikku sundümbervasustatud ja kodakondsuseta isikute jaoks; osaleda aktiivselt arutelus mõiste „kliimapõgenik” üle, mis peaks viitama inimestele, kes on sunnitud kodudest põgenema ning otsima pelgupaika välismaal kliimamuutuse tagajärjel, sh mõiste võimaliku õigusliku määratluse üle, mida ei tunnustata veel rahvusvahelises õiguses ega üheski õiguslikult siduvas rahvusvahelises lepingus;

Muud

- bg) edendada valitsuste ja parlamentide vahel suhtlust ülemaailmsete küsimuste vallas ning edendada arutelu parlamentide ülemaailmse rolli kohta; tugevdada ülemaailmse juhtimise demokraatlikku olemust, vastutust ja läbipaistvust ning võimaldada suuremat avalikkuse ja parlamentaarset osalust ÜRO tegevuses;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, nõukogule ja teavitamise eesmärgil komisjonile.

ELi inimõiguste eriesindaja

P7_TA(2012)0250

Euroopa Parlamendi 13. juuni 2012. aasta soovitus nõukogule ELi inimõiguste eriesindaja kohta (2012/2088(INI))

(2013/C 332 E/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3, 6, 21, 31, 33 ja 36,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse oma 16. detsembri 2010. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta, mis käsitleb inimõigusi maailmas 2009. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 18. aprilli 2012. aasta resolutsiooni, mis käsitleb aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ning mõju ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale ⁽²⁾,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni 12. detsembri 2011. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames” (COM(2011)0886),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0489.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0126.